

2014: JOŠ JEDNA TEŠKA GODINA

Obrada ankete: Arhivalitika, studeni 2013.

Šest najvećih hrvatskih banaka upošljava glavne ekonomiste i/ili osobe zadužene za strateški razvoj. Hrvatska udruga banaka osnovala je njihov klub. Cilj je povremenim provođenjem anketa prikazati reprezentativno mišljenje glavnih ekonomista o najvažnijim gospodarskim kretanjima i očekivanjima. Svake godine izlaze dva broja „Izgleđi“. U „Izgleđima“ prikazujemo rezultate ankete o ekonomskim očekivanjima u tekućoj godini. Glavni ekonomisti ističu da iznose osobne stavove, a ne stavove uprava banaka. Anketa je provedena tijekom mjeseca studenog 2013. Rezultati ranijih anketa nalaze se na internetskoj stranici Kluba glavnih ekonomista koja se nalazi u okviru stranice Hrvatske udruge banaka: <http://www.hub.hr>

Ekonomisti vodećih banaka očekuju rast realnog BDP-a od 0,1% u prosjeku, uz vrlo uzak raspon očekivanja od -1% do +1%. Prosječnih +0,1% uspoređuje se s očekivanjima od +1% Ekonomskog instituta, +1,3% vlade RH i +0,5% Europske komisije. Spomenute se prognoze kreću u okviru prognostičke pogreške oko nule.

Očekivanja ekonomista prilično su usklađena. Četvorica od šestorice očekuju pad osobne potrošnje (prosjeak -0,2%), a petorica očekuju pad javne potrošnje (prosjeak -0,8%). Rast u idućoj godini stoga može doći samo od investicija (prosjeak +2,1%) i izvoza (prosjeak +1,5%). Čak pet od šest ekonomista očekuje rast ovih veličina u 2014.

Ekonomisti ne očekuju jači rast nezaposlenosti. Očekivana stopa od 17,7% ne odudara bitno od ovogodišnje vrijednosti. Za realne se plaće očekuje stagnacija (+0,1% u prosjeku), čemu bi trebala pridonijeti niska inflacija (2,5%). Zanimljivo je da su inflacijska očekivanja vrlo koordinirana, između 2,2% i 2,7%.

I dalje je prisutan fiskalni pesimizam. Očekuje se deficit od 5,4% BDP-a u prosjeku, dok omjer javnog duga i BDP-a probija okvire iz Maastrichta. Očekivanja za kraj 2014. kreću se oko 65% odnosno oko 80%, kada se dugu pribroje i državna jamstva, uz vrlo male razlike pojedinačnih prognoza.

Izostanak ozbiljnijeg rasta domaće potražnje objašnjava očekivanje stabilnosti tekućeg računa bilance plaćanja (-0,4% BDP-a uz male raspon). Kada je riječ o financijskim pokazateljima, primjetna je relativna mirnoća očekivanja. Nešto više kamatne stope i prinosi na državne obveznice u skladu su s aktualnim trendovima, pa i ne predstavljaju neku novost. Vjerojatno je najinteresantnije zabiježiti da ekonomisti ne očekuju prosječni tečaj EUR iznad 7,6 kuna u 2014.

Sažetak očekivanja

		HUB konsenzus		
		Sredina	Min	Max
1. Proizvodnja i agregatna potražnja				
		(godišnja % promjene)		
	Realni BDP	0,1	-1,0	1,0
	Osobna potrošnja	-0,2	-0,9	0,7
	Javna potrošnja	-0,8	-1,5	0,5
	Investicije	2,1	-1,0	5,0
	Izvoz	1,5	-0,8	2,5
2. Tržište rada i cijene				
		(godišnja % promjene)		
	Stopa nezaposlenosti (%) -(ILO)	17,7	16,3	18,8
	Bruto plaće	0,1	-1,0	1,0
	Cijene (prosjeak CPI)	2,5	2,2	2,7
3. Javne financije:				
		(% BDP)		
	Saldo opće države	-5,4	-6,5	-3,6
	Javni dug (bez jamstava i HBOR-a)	64,8	62,9	66,0
	Javni dug (uključena jamstva i HBOR)	79,9	77,8	82,0
4. Vanjski sektor:				
		(% BDP)		
	Trgovački saldo	-14,9	-15,7	-14,2
	Saldo tekućeg računa platne bilance	-0,4	-0,9	0,0
	Vanjski dug	103,0	99,8	104,6
5. Monetarni i financijski pokazatelji				
		06.2014	12.2014	06.2014
	3m kamatna stopa (ZIBOR)	2,23	1,90	3,00
		12.2014	2,28	1,70
		06.2014	3,11	2,80
	Prinos na 1g trezorski zapis (HRK)	12.2014	3,36	3,00
		06.2014	4,96	4,50
	Prinos na 5g državnu obveznicu (HRK)	12.2014	5,16	4,60
		06.2014	5,98	5,60
	Prinos na 10g državnu obveznicu (HRK)	12.2014	6,07	5,60
		06.2014	7,51	7,48
	Tečaj HRK/EUR	12.2014	7,59	7,52
			7,52	7,65

MIN – najniža pojedinačna prognoza

MAX – najviša pojedinačna prognoza